

המועצה האזורית תמר
ים המלח

דוח ביקורת בנושא בטיחות ובריאות תעסוקתית

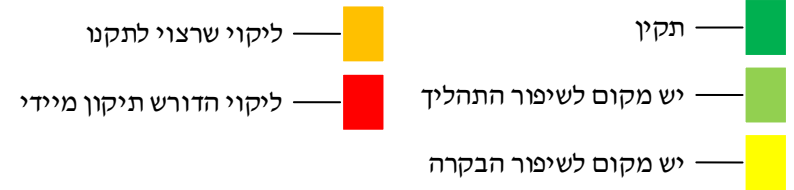
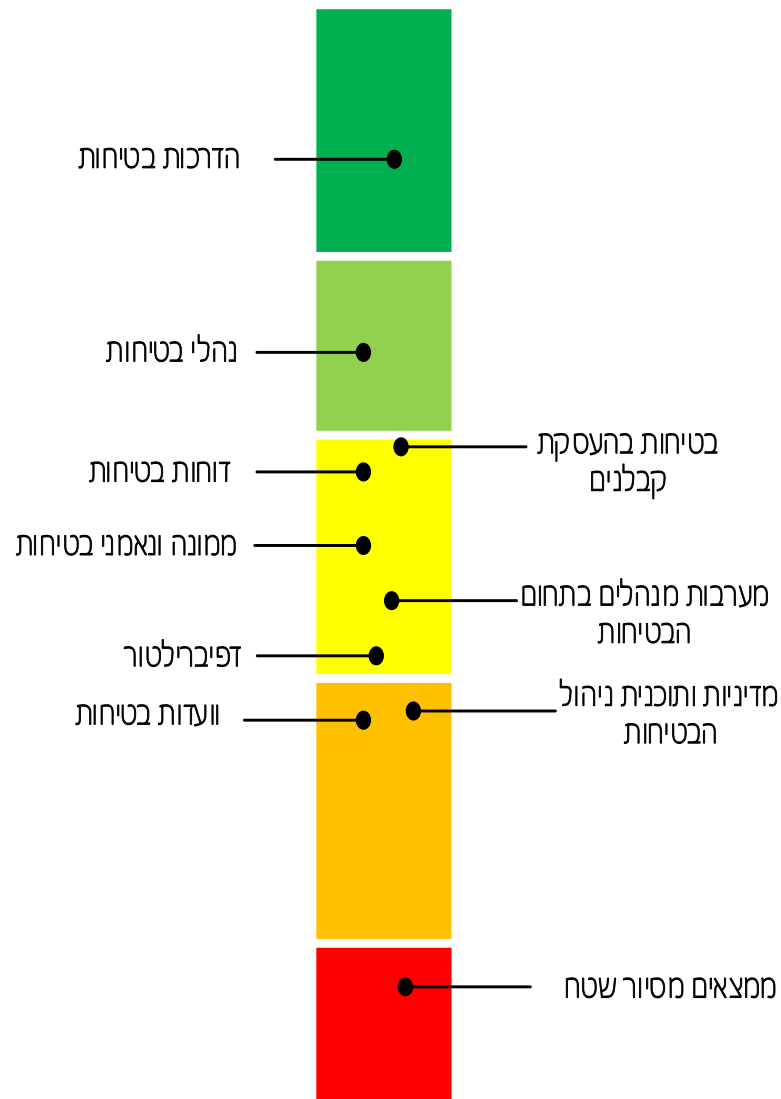
מרץ 2025

תוכן העניינים

עמודים	נושא
3	התרשמות כללית
4-5	מבוא
	<u>ממצאים, המלצות ותגובת המועצה:</u>
6-18	ממצאים מסיורי שטח
19-22	מסמכי בטיחות מרכזיים
23	מעורבות מנהלים בתחום הבטיחות
24	ממונה הבטיחות
25	הדרכות בטיחות
26	בטיחות בהעסקת קבלנים
27	דפיברילטור

התרשמות כללית

למועצה מתקנים ופעילות הפרוסים ע"פ שטח גאוגרפי רחב דבר המתגר את יכולת הבקרה והניהול על תחום הבטיחות. היבטי הבטיחות בעבודה במועצה נוגעים בעיקר לסוגיות של העסקת קבלנים, חלל מוקף, משרדי המועצה ובטיחות התושבים באזורי העבודות.

ביקורת זאת שהתמקדה בתחום הבטיחות בהעסקת קבלני בנייה עבור הרשות (רשות כיזם בנייה) מצאה כי יש מקום לטייב את המשאבים הרבים המושקעים בתחום זה ברשות.

ההמלצות בדו"ח זה יעזרו לחברה לשפר את הנושאים החלשים ולהעצים את ההיבטים החזקים בתחום הבטיחות.

הוצאות על תחום הבטיחות בשנה:
היקף ההשקעה השנתית ע"פ תוכנית ניהול הבטיחות הינו ₪ 350,000

1. במהלך עבודות בינוי המבוצעים עבור הרשות בשטחי הרשות עלולים להתמש סיכוני בטיחות שונים כלהלן:
  - פגיעה בעובדי הקבלן שמבצעים את הבנייה
  - פגיעה בתושבי ואורחי הרשות המקומית החשופים לסיכון שגולש מעבר לשטחו של אתר העבודה.
  - פגיעה בעובדי הרשות המקומית שפוקדים את אתר הבנייה במסגרת עבודתם.
2. "בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988" קובעות כי אחריותה של הרשות (כיזם בנייה) למנות קבלן ראשי מתאים לעבודה. במקרה זה, חלק גדול מהאחריות עוברת לקבלן הראשי. להלן ציטוט מהתקנה סעיף 6 בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח-1988: "הטיל המזמין את ביצוע הבניה על קבלן ראשי, יראוהו כמבצע הבניה לעניין בתקנות אלה והחובות המוטלות בתקנות אלה על מבצע הבניה מוטלות עליו. מעסיק קבלן ראשי בביצוע פעולת בניה קבלני משנה, יראו את הקבלן הראשי כמבצע הבניה, כאמור בתקנת משנה (א). הטיל המזמין את ביצוע פעולת הבניה על יותר מקבלן ראשי אחד, יראו את המזמין כמבצע הבניה לעניין בתקנות אלה והחובות המוטלות על מבצע הבניה מוטלות עליו. הוראת תקנת משנה (ג) לא תחול אם קיבל אחד הקבלנים הראשיים על עצמו את האחריות הכוללת לביצוע הוראות בתקנות אלה, אישר זאת בכתב ושלח הודעה על המינוי, כאמור בתקנה 2, למפקח העבודה האזורי שבאזורו מתבצעת העבודה."
3. מצופה מהיזם או "מזמין העבודה" (הרשות, במקרה זה) לעשות ככל הניתן כדי לוודא שהקבלן הנבחר ראוי, עושה את עבודתו כנדרש בחוק ואף לפקח על עבודתו. זאת ניתן ללמוד, למשל, מפסיקת בית המשפט המחוזי בחיפה, ת"א 60161-03-17, שפסק כי "מזמין עבודה אינו יכול לפטור עצמו מכל אחריות בכך שיתקשר עם קבלן לביצוע עבודות הבנייה. מזמין סביר המגיע למקום העבודה, יכול וצריך לוודא כי נשמרות הוראות הבטיחות וכי ננקטים אמצעי בטיחות להבטחת שלומם של העובדים באתר. כאשר המזמין רואה כי העבודה באתר הבנייה מסכנת את העובדים, הוא אינו יכול להתעלם מכך ולהסתפק בכך שהתקשר עם קבלן לביצוע העבודות. העדרם של יחסי עובד ומעביד בין המזמין לעובדי הקבלן אינו מספיק כדי לפטור את המזמין מאחריות כלפיהם."
4. ההגדרה בחקיקה לעבודות בנייה הינה רחבה מאוד ומכילה בתוכה גם עבודות שיפוץ, צביעת מבנה וכו'. להלן ההגדרה כפי שהיא מצוטטת מתוך פקודת הבטיחות בעבודה: "בנייה" – "עבודות הכנה והנחת יסודות לבניין, הקמת בנין, הריסתו, שינוי מבנהו, תיקונו או קיומו, לרבות חידושם של מילוי המשקים או של הקישוט וניקוי חיצוני של המבנה ולמעט בניה הנדסית".
5. בכל הנוגע לבטיחותם האישית של עובדי הרשות אשר פוקדים את אתר הבנייה, הרי ברור כי לרשות קיימת אחריות לשלומם ובטיחותם בכל משימה שהם מטילים עליהם. ניתן לראות זאת לדוגמה בסעיפים 4 ו-9 ב"פקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש) התש"ל-1970", המגדירה, בין היתר, כדלקמן:

4" (א) במקום שבו עובד אדם ברשותו של תופש המקום או לפי הסכם עמו בעבודה שהייתה עושה את המקום למפעל אילו היה אותו אדם עובדו של התופש, יראו אותו כמפעל לעניין פקודה זו.

4 (ב) "תופש המקום", לעניין סעיף זה – לרבות בעל המקום.

9 (א) אין חצרים השייכים למדינה או לרשות מקומית או התופשים על ידיהן יוצאים מכלל מפעל משום כך בלבד שהפעולה בהם אינה דרך משלח-יד או לשם השתכרות.

9 (ב) אין בניה ובניה הנדסית המבוצעות על ידי המדינה או רשות מקומית או בשבילן יוצאות מתחולת הפקודה משום כך בלבד שהפעולה בהן אינה דרך משלח-יד או לשם השתכרות."

6. תציין הביקורת כי על שולחנה של וועדת העבודה והרווחה בכנסת מונחת טיוטת הצעת חוק בנושא עדכון בתקנות הבנייה, וע"פ טיוטת התקנה אחריותו של היזם מתרחבת באופן משמעותי ומחייבת אותו לקיים פיקוח עליון מבחינתו. לא זאת ועוד, בדיון בוועדת העבודה ורווחה בחודש מאי האחרון הצהיר סגן פרקליט המדינה, שכבר היום הוא מצפה ממשטרת ישראל ומהפרקליטות למצות את הדין במקרה של תאונה גם עם היזמים "כאשר קורת תאונה, אנו חושבים שלא נכון להסתפק ב.ש.ג... הכרח שהחקירה תנסה לאתר את בעלי התפקידים הרלוונטיים בין אם זה היזם הקבלן או קבלן המשנה".

מתוך האמור לעיל עולה החשיבות של השמירה על תחום הבטיחות ברשות המקומית בהקשר של שמירה על שלומם של עובדי הקבלן, עובדי הרשות והתושבים.

1. ממצאים מסיורי השטח

ממצאים

במסגרת תוכנית הביקורת ביצענו סיורי שטח בשני מוקדי עבודה של קבלנים במועצה (מרכז חירום אזורי ושכונת הכזורגל בעין גדי). בנוסף בוצע סיור בסדנת העבודה של מחלקת האחזקה של המועצה. נציין כי צוות הביקורת הגיע לאתרים וביקר בשטח העבודות ביצוע הקבלנים מראש. במהלך הביקור (מלבד סדנת האחזקה של המועצה) לא התקיימה עבודה באתרים, מכיוון שהעבודות מתבצעות רק בשעות הלילה מפאת החום הכבד באזור.

להלן עיקרי הממצאים:

מרכז חירום אזורי

1. נמצא כי באתר קיים פנקס כללי כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 – נאות.
2. נמצא כי הקבלן הראשי הינו בעל סיווג קבלני ג' 5 אשר מתאים להיקף העבודות המתבצעות באתר בהתאם לסיווגים של רשם הקבלנים – נאות.
3. נמצא כי ממונה הבטיחות של הקבלן מבצע סיורי בטיחות באתר ומפיק דוחות אחת לשבוע לערך, דבר המאפשר בקרה על בטיחות האתר – נאות.
4. נמצא כי באתר קיים תיק עזרה ראשונה כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 – נאות.
5. נמצא כי האתר משולט בשלטי בטיחות כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 – נאות.

המלצות

מומלץ לתקן את הליקויים שהתגלו בסיור השטח בהתאם לדרישות החוק.

מומלץ לבחון את שיתוף הפעולה והבקורות ההדדיות בפרויקטים של חל"י זאת במטרה למזער את הסיכונים במתחמי הפעילות של חל"י אל מול התושבים והמבקרים במועצה. בנוסף מומלץ לבחון את ההיבטים המשפטיים במקרה של פגיעת עוברים ושבים באתרי חל"י הממוקמים בתוך שטח השיפוט של המועצה ובהתאם להחליט על ממשקי ונהלי עבודה בין שני הגופים.

תגובת המועצה

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטיוטת הדוח:

כל הליקויים שהתגלו בסיור השטח עברו לידי מנהל הפרויקט ומנהליו, לטיפול ותיקון הליקויים.

אתר עבודה - מרכז חירום אזורי - הטיפול מול הקבלן באחריות מנהל הפרויקט, אור משה ואגף הנדסה ומעקב של ממונה הבטיחות אבי זגורי.

אתר עבודה שכונת הכזורגל עין גדי - הטיפול מול הקבלן באחריות מנהל הפרויקט מר אור משה ומנהליו ומעקב של ממונה הבטיחות אבי זגורי.

אתר עבודה סדנת מחלקת אחזקה של המועצה -

סעיף 43 – מיד לאחר הביקורת שלכם, השימוש במסור הופסק עד להתקנת אמצעי מיגון לבטח.

סעיף 44, 48 – מיד לאחר הביקורות שלכם, הותקן מפסק ראשי כולל שילוט

ונערכה הדרכה בנושא זה ע"י ממונה הבטיחות לצוות האחזקה.

סעיף 45 - לאחר בדיקה נוספת, רתמת בטיחות מסוג PALOMA בתוקף, לפי הוראות יצרן ל- 10 שנים.

סעיף 46 – מיד לאחר הביקורת שלכם, הושלמה תכולה וריענון ארון עזרה ראשונה כולל רישום תכולת ארון עזרה ראשונה.

סעיף 47 – מיד לאחר הביקורת, בוצע תיקון שקע ע"י חשמלאי המועצה.

אתר עבודות של חל"י - הטיפול בסוגיה זו נשלח לטיפולם של חברת חל"י הגוף האחראי על אתר עבודה זה נשלחים סקרי מפגעים כולל תמונות למנהלי חל"י ומבוצע מעקב אחר ביצוע ותיקון הליקויים.

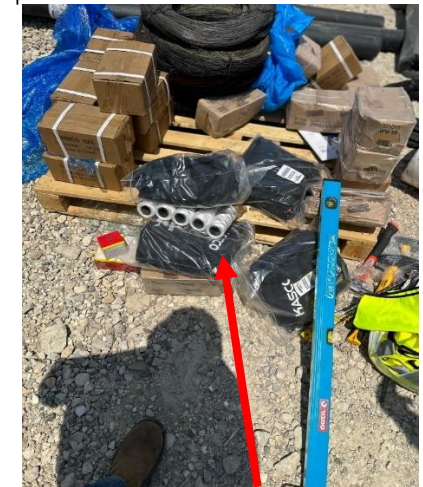
6. נמצא כי מנהל העבודה רשום על האתר במרשם מינהל הבטיחות כנדרש – נאות.
7. נמצא כי הקבלן קיבל לידייו אישור מהמועצה לביצוע עבודות לילה, זאת מפאת החום הכבד ורצון לשמור על בריאות העובדים באתר – נאות.
8. נמצא תאורה לעבודות הלילה המתבצעות באתר ושימוש במצלמה לבטיחות העובדים – נאות.

9. נמצא כי האתר מסודר ומאורגן – נאות.

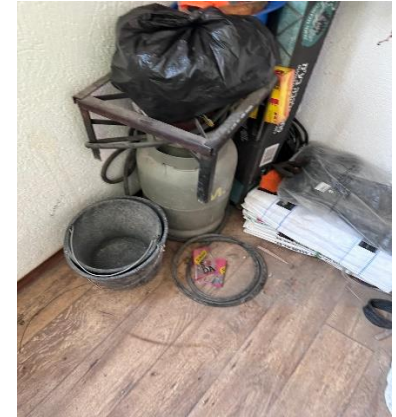
10. בבדיקה מדגמית של הזרכת עובדים באתר נמצא כי העובדים עברו הזרחה בשפתם כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והזרכת עובדים), תשנ"ט-1999 – נאות.
11. נמצא ציוד עבודה בגובה חדש שהוזמן לאתר – נאות.

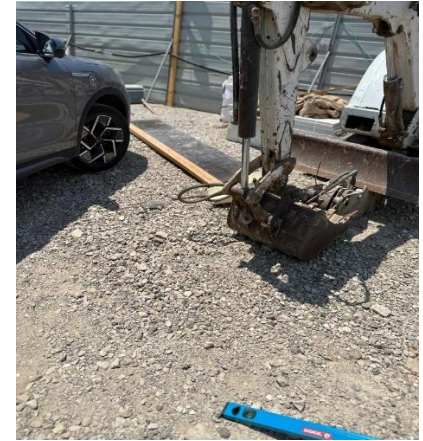
12. נמצא כי שערי הכניסה לאתר פתוחים ומאפשרים גישה לזרים/ תושבים ובכך לסכנם.

13. נמצא כי ממונה הבטיחות של הקבלן לא דוגם את עבודת הלילה המתבצעת באתר, עבודות הלילה הינן בעלי מאפייני בטיחות ייחודיים ולכן קיימת חשיבות לדגום את הבטיחות בהם.
14. נמצא מיכל גז בישול באתר בחדר סגור

15. נמצא מחפרון באתר שלא ידוע בעליו ולא נמצאו מסמכי הרישוי שלו.

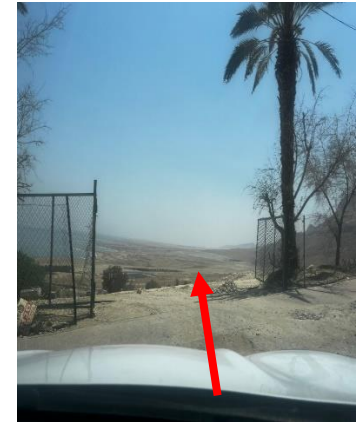

16. נמצא כי ממונה הבטיחות של המועצה לא מקבל לידי דוחות ממונה הבטיחות של הקבלן ולכן איננו יכול לבצע בקרה על מצב הבטיחות באתר באופן אופטימלי.
17. לא נמצא תיעוד לממצאים שנמצאו תקינים. נציין כי הצגת שיגרת בטיחות תקינה תוכל לעזור לשדרת המנהלים להציג את פועלם במקרה של אירוע בטיחותי.
18. בבדיקה מול מנהל העבודה, לגבי העובדים שעובדים במשמרות הלילה, נמצא כי הם עובדים מעל לחודש במשמרות לילה ובכך עוברים על חוק שעות עבודה ומנוחה.
19. נמצא כי מנהל העבודה ומנהל הפרויקט מטעם המועצה לא מכירים את תוכנית ניהול הסיכונים ותוכנית ניהול האתר בתחום הבטיחות ובפועל לא עובדים על פיהם זאת בניגוד לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013.
20. נצפו מספר עובדים ללא הגנה נאותה מהשמש (חולצות קצרות). לאור הסיכון המוגבר בחשיפה לשמש מומלץ לחייב את העובדים בהגנה נאותה.
21. לא נמצא באתר היתר הבניה של הפרויקט.

שכונת הכדורגל עין גדי

22. נמצא כי באתר קיים פנקס כללי כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 – נאות.
23. נמצא כי הקבלן הראשי הינו בעל סיווג קבלני ג' 5 אשר מתאים להיקף העבודות המתבצעות באתר בהתאם לסיווגים של רשם הקבלנים – נאות.

24. נמצא כי ממונה הבטיחות של הקבלן מבצע סיורי בטיחות באתר ומפיק דוחות אחת לשבוע לערך – נאות.
25. נמצא כי באתר קיים תיק עזרה ראשונה כנדרש בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 – נאות.
26. נמצא כי מנהל העבודה רשום על האתר כנדרש במרשם מינהל הבטיחות – נאות.
27. נמצא כי האתר מסודר ומאורגן – נאות.
28. נמצא כי שער הכניסה לאתר פתוח ומאפשר כניסת זרים.

29. נמצא כי מנהל העבודה באתר לא מקבל לידי דוחות ממונה הבטיחות המופקים לאתר, המאפשר בקרה על בטיחות האתר.
30. נמצא כי באתר קיימת מגרסת אבן ללא הוראות בטיחות.

31. נמצא כי למגרסה מפעיל משלה ולמנהל העבודה באתר לא ידוע האם המפעיל עבר הדרכת בטיחות על המכונה כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), תשנ"ט-1999.

32. נמצא כי באתר קיימת תוכנית ניהול בטיחות שאיננה עדכנית לשנת עבודה 2024 כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013.

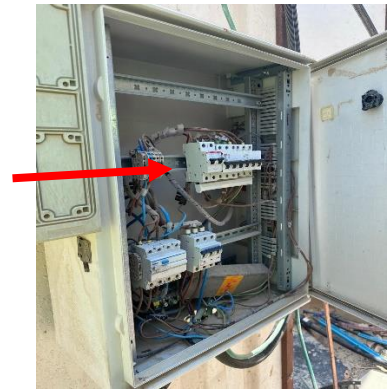
33. התוכנית איננה חתומה כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013.

34. נמצא כי מנהל העבודה באתר איננו מכיר את תוכן תוכנית ניהול הבטיחות ומשכך איננו עובד על פיה.

35. נמצא כי לא קיים ניהול סיכונים לעבודות הגריסה באתר למרות שפעילות זו הינה בעלת היבטי בטיחות ייחודיים.

36. לא נמצא באתר היתר העבודה (פטור לפי סעיף 261 ד' לחוק התכנון והבניה).

37. נמצא כי לוח החשמל הראשי באתר סגור בחיבור מאולתר ופנים הלוח אינו תקני (חוטי החשמל חשופים).

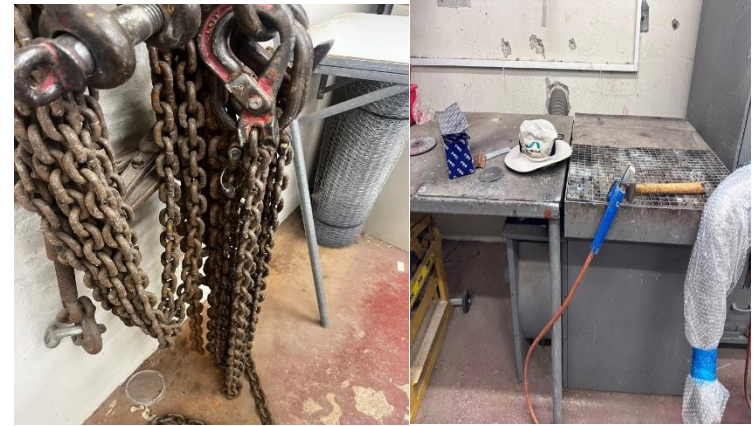
38. נמצא כי הארכת היסוד של לוח החשמל הראשי באתר איננה מחוברת כנדרש.

סדנת מחלקת האחזקה של המועצה

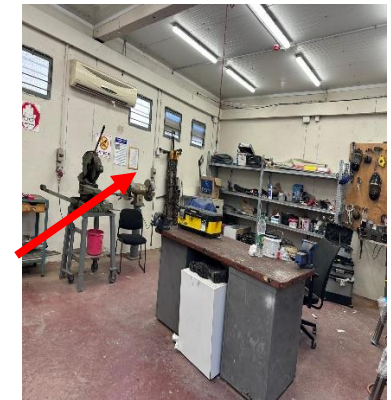
39. נמצא כי סדנת מחלקת האחזקה מסודרת ומאורגנת – נאות.

40. בבדיקה מדגמית של עובד במחלקת האחזקה עולה כי עבר הדרכת בטיחות כנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), תשנ"ט-1999. נאות.

41. נמצאו הוראות עבודה ובטיחות למכונות השונות - נאות.

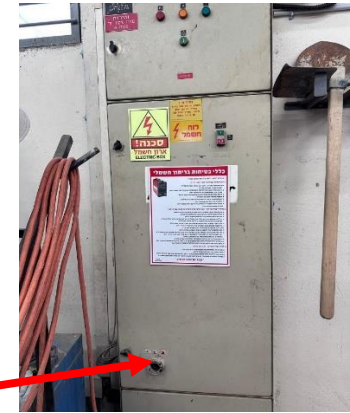
42. נמצא משחזת שולחן עם מיגון כנדרש בפקודת הבטיחות בעבודה- נאות.

43. נמצא מסור שולחני ללא אמצעי מיגון לבטח כנדרש בפקודת הבטיחות בעבודה.

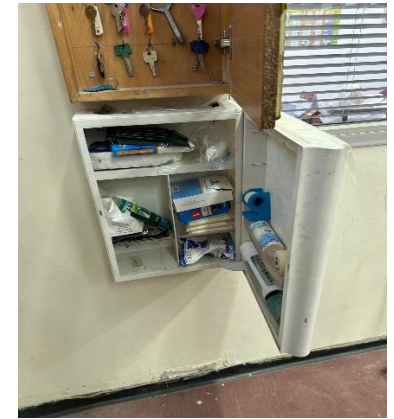
44. נמצא כי לא קיימת ידית למפסק זרם ראשי. במקרה של חשמול אדם, לא יתאפשר להוריד את החשמל בסדנא.

45. נמצאה רתמה לעבודה בגובה עם תוקף כנדרש - נאות.

46. נמצא ארון עזרה ראשונה ללא רשימת תכולה.

47. נמצא תוף כבל חשמל עם שקע שבור.

48. נמצא שימוש בצידוד כיבוי אש, שלא לצורך כיבוי בניגוד להנחיות כב"א.

אתר עבודות של חל"י

49. במהלך סיור השטח חלפנו על אתר עבודות של חברת חל"י. נמצא כי אזור העבודות בדגש על אזור של ציוד ופסולת בניין איננו מגודר ופרוץ לכניסת עוברים ושבים (כאזור בתי המלון). לדעת הביקורת יכולה לקום תביעה גם מול המועצה בגין פגיעה של עובר אורח באזור זה.

2. מסמכי בטיחות מרכזיים

רקע: נדגמו מספר מסמכים מרכזיים בתחום הבטיחות, אשר מהווים את הבסיס לניהול פרואקטיבי של הבטיחות בארגון, בקרה והפקת לקחים, ואשר יוכלו לשמש כאסמכתא למימוש תהליכי בטיחות ברמת הנהלת הארגון, במידה ותיפתח חקירה נגד המועצה ומנהליה. עיקרי המסמכים שנדגמו הינם תוכנית ניהול הבטיחות, מדיניות המועצה, נהלים, סיכומי וועדות בטיחות ועוד.

2.1 מדיניות ותוכנית ניהול הבטיחות

ממצאים

1. נמצא כי למועצה תוכנית ניהול בטיחות, שמהווה בסיס לתכנון העבודה בתחום הבטיחות, התוכנית חתומה כנדרש בתקנות- **נאות**.
2. נמצא כי קיימת החלטה על הקצאת משאבים לתחום הבטיחות, בתוכנית ניהול הבטיחות כנדרש בתקנות - נאות.
3. נמצאו נהלי הבטיחות של התאגיד בתוכנית ניהול הבטיחות כנדרש בתקנת תוכנית ניהול הבטיחות - נאות.
4. נמצא כי לא מתבצע מעקב אחר היעדים שהוגדרו בתוכנית ניהול הבטיחות ומעקב אחר מימוש הכתוב בתוכנית.
5. נמצא כי בפרק 3 לתוכנית "תיאור מערך הבטיחות והבריאות" לא מוזכרים מנכ"ל המועצה וראש המועצה, זאת למרות שעל פי החוק קיימת להם אחריות בתחום זה.
6. לא נמצא כי קיים בתוכנית פרק ניהול סיכונים כמוגדר בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013.
7. בתקנות ובפועל נמצא כי לא מבוצע סקר שכזה על ידי ממונה הבטיחות. הביקורת מציינת כי הכנה ועבודה על פי

המלצות

1. יש לקיים מעקב אחר מימוש היעדים שהוגדרו בתוכנית ניהול הבטיחות ומעקב אחר מימוש התוכנית.
2. יש לעדכן את תיאור מערך הבטיחות והבריאות בתוכנית ניהול הבטיחות.
3. יש להשלים בתוכנית ניהול הבטיחות את פרק ניהול הסיכונים כמוגדר בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013.
4. מומלץ לוודא כי כל מנהלי האגפים מקבלים לידיהם את תוכנית ניהול הבטיחות של המועצה ופועלים על פיה.

תגובת המועצה

- להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטיוטת הדוח:
- סעיף 4 - לא ברורה המסקנה "כי לא מתבצע מעקב אחר היעדים שהוגדרו בתוכנית ניהול הבטיחות", מתבצע מעקב שנתי על כלל היעדים שבא לידי ביטוי הן בתוכניות העבודה והן בתוכנית ניהול הבטיחות ובהתאם מעקב אחר מימוש הכתוב.
- סעיף 5: אציין כי מדובר על מבנה ארגוני של מערך הבטיחות במועצה, בתוכנית ניהול הבטיחות לשנת 2024 תוקנה התוכנית.
- סעיף 7,6 - בתוכנית לניהול הבטיחות 2024 הוכנסה ניהול סיכונים לפי מחלקה ועיסוק.
- להלן תגובת הביקורת לתגובה זו:

תוכנית ניהול הבטיחות הינה באחריות הנהלת המועצה
כמוגדר בתקנה.
8. נמסר לצוות הביקורת על ידי מנהל אגף התפעול כי מנהלי
אגפים לא קיבלו את תוכנית ניהול הבטיחות ומשכך אינם
פועלים על פיה.

2.2 דוחות בטיחות

1. נמצא כי ממונה הבטיחות עורך סקר מפגעים אחת לשנה
בכל מחלקות המועצה – נאות.
2. נמצא בבדיקה מדגמית כי ממונה הבטיחות מבצע סקר
מפגעים וסיכונים בבטיחות בתחילת עבודות הקבלנים
המבוצעות עבור המועצה -נאות.
3. נמצא בבדיקה מדגמית כי קיים תיעוד לתיקון הליקויים
שעלו מדוחות הבטיחות של ממונה הבטיחות - נאות
4. נמצא כי לא קיימת רשימת תיוג לנושאים אותם יש
לבדוק בדוחות הממונה, כמינימום הנדרש בתחום
הבטיחות. הביקורת מציינת כי לא קיימת חובה
רגולטורית להכנת רשימות תיוג יחד עם זאת רשימת
תיוג תעזור לקיים בקרה על כלל תחומי ונושאי הבטיחות
ברשות (כדוגמא: בדיקת אביזרי הרמה, בדיקת הדרכות,
בדיקת קבלים וכו')
5. נמצא כי לא קיימת הגדרה סדורה לממונה הבטיחות
לאופן וכמות ביצוע סקרי מפגעים בעבודות הקבלנים.
6. בבדיקה מדגמית של דוח ביקורת המבוצע על ידי ממונה
הבטיחות לא נמצא תיעוד ויזואלי לממצאים שנמצאו
תקינים.
7. נמצא כי ממונה הבטיחות של המועצה לא דוגם את תחום
הבטיחות במהלך ביצוע הפרויקטים המתבצעים עבור
המועצה אלא רק בתחילת הפרויקט.

הביקורת קיבלה לידה פרוטוקול סיכום וועדת
בטיחות לשנים 2022 ו 2023 נציין כי וועדת
הבטיחות דנה בסוף שנה בתחום הבטיחות
באופן כללי. לא נמצא בפרוטוקולים מעקב
אחר היעדים שהוגדרו בתוכנית ניהול
הבטיחות.

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטייטת הדוח:

1. סעיף 4 - תוכנית לניהול הבטיחות נערכת לפי
פורמט המחייב, הנושא ייבדק ע"י ממונה
הבטיחות לצורך שיפור התוכנית לניהול
הבטיחות.
2. סעיף 5 - כפי שנרשם מבוצעים סקרי בטיחות
לפחות פעם בשנה. לא קיימת הגדרה ברורה
בנושא זה.
3. סעיף 7 - ביצוע ביקורות בטיחות באתרי בניה
מבוצעות בתחילת הפרויקט יחד עם מנהל
הפרויקט מטעם המועצה, בהתאם לחוק.

1. יש לוודא כי מתקיים תיעוד לתיקון הליקויים העולים מדוחות
הבטיחות של ממונה הבטיחות.
2. מומלץ לכתוב רשימת תיוג כמינימום נדרש לביצוע דוחות
הבטיחות על ידי ממונה הבטיחות.
3. מומלץ להגדיר את אופן וכמות ביצוע סקרי המפגעים בעבודות
הקבלנים שיבוצעו על ידי ממונה הבטיחות.
4. מומלץ לתעד ממצאים חיובים בדוחות הבטיחות. נציין כי תיעוד
ממצאים תקינים יעמוד לזכות המנהלים והמועצה בקרות אירוע
בטיחותי ויאפשר להראות את הפעילות החיובית ושגרת הבטיחות
לאורך זמן בארגון.
5. מומלץ כי ממונה הבטיחות ידגום את הבטיחות לכל אורך חיי
הפרויקט המבוצע עבור המועצה וזאת על פי הגדרה סדורה של
כמות ביקורים באתר.

2.3 נהלים בתחום הבטיחות

1. נמצא כי קיימים במועצה נהלים רבים ומפורטים במגוון רחב של היבטי בטיחות – נאות.
2. נמצא כי נהלי הבטיחות הועברו למנהלי האגפים לקריאה וחתימה – נאות.
3. נמצא כי במערכת ניהול המשימות של המועצה מוגדרת משימה לביצוע של הטמעת הנהלים שאושרו במועצה. בפועל בבדיקה מדגמית של נוהל קבלנים (נכתב במהלך הביקורת כחלק מתהליך שיפור) נמצא אכן בוצעה הטמעה ומימוש הנוהל – נאות.
4. נמצא כי לא קיים נוהל/הנחיות בדיקות בתחום הבטיחות למפקחים ההנדסיים של המועצה. הביקורת מציינת כי מתוקף תפקידם של המפקחים, הם זוגמים את אתרי העבודות בפן ההנדסי ובהתאמה להיתר הבניה ולכן גם חשופים למצב הבטיחות באתר. כאשר יוגדר בנוהל את המצופה מהם בהקשר זה, המפקחים יוכלו להוות עוגן משמעותי לבקרה אחר התנהלות הקבלנים באתרים השונים בדגש על האתרים הנבנים עבור הרשות.

מומלץ לכתוב נוהל לבדיקות בתחום הבטיחות שיבוצעו על ידי המפקחים ההנדסיים של המועצה ובו לכלול רשימת תיוג לבדיקת תחום הבטיחות.

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטיטת הדוח:

נושא הבטיחות באתרי בנייה הוא באחריות מנהל עבודה באתר שמונה ע"י קבלן ראשי ודווח למשרד העבודה על פי " תקנות הבטיחות בעבודה) עבודות בניה (תשמ"ח 1988 ". המועצה ממנה מנהל פרויקט לכל אתר שמבצע פיקוח עליון . בחלק מהפרויקטים המועצה באמצעות חוזה העבודה מחייבת את הקבלן לבצע בקרה ע"י ממונה בטיחות מטעם הקבלן כדוגמת "אתר העבודה מרכז חרום אזורי " ממונה הבטיחות של המועצה מקבל לידיו את ממצאי הביקורת למעקב ובקרה. ממונה הבטיחות יחד עם אגף הנדסה יבחנו את הנושא כדי לשפר וליעל את הפיקוח באתרי הבניה.

2.4 ועדות בטיחות

1. נמצא כי ועדת הבטיחות פריטטית כנדרש בבתקנות – נאות.
2. נמצא כי לסיכומי וועדות הבטיחות קיים פורמט מלא הכולל: מעקב ביצוע החלטות מפרוטוקול קודם, נושאים חדשים שעלו לדיון, עדכונים, החלטות חדשות ואחראי לביצוע – נאות.
3. נמצא כי בשנה שעברה לא התקיימו 8 ועדות בטיחות כנדרש בחקיקה (נציין כי בניגוד למוגדר בחקיקה אוחדו ישיבות הוועדה ל 4 ישיבות סה"כ).
4. נמצא כי השנה שונה הנהג שהיה קיים (איחוד וועדות) והתקיימו 4 וועדות בטיחות. נמסר לצוות הביקורת כי עתידות להתקיים עוד 4 ישיבות ועדה השנה, כנדרש בחוק ארגון הפיקוח על העבודה.
5. נמצא כי לחלק מחברי וועדת הבטיחות (עובד אחד ומנהל אחד) לא קיימת הכשרת נאמני בטיחות כנדרש.
6. נמצא כי מנכ"ל המועצה לא מקבל לידי את פרוטוקולי ועדות הבטיחות, נציין כי באחריותו של המנכ"ל לוודא מימוש החלטות הוועדה.

1. יש לוודא כי בכל שנה מתקיימות 8 וועדות בטיחות כנדרש, ומומלץ לפזרם באופן הומוגני על פני כל השנה.
2. יש לבצע הדרכת נאמני בטיחות מתאימה לחברי וועדת הבטיחות. מומלץ לקיים הדרכה מקוונת וללא עלות באתר מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית.
3. מומלץ כי פרוטוקולי וועדות הבטיחות יועברו למנכ"ל המועצה.

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטיזוטת הדוח:

- סעיף 2,3 – הליקוי טופל בהתאם, מיושם בשנת 2024.
סעיף 4 – הליקוי טופל בהתאם, מיושם בשנת 2024 כל חברי הוועד הוסמכו כנאמני בטיחות.
סעיף 5 – פרוטוקולים הועברו לחברי הוועדה וליו"ר הוועדה. הליקוי יטופל בהתאם.
סעיף 6 – קיים פורמט מתוך תוכנת ניהול הבטיחות כולל מעקב אחר ביצוע החלטות הועדה ואחריות לביצוע.

3. מעורבות מנהלים בתחום הבטיחות

תגובת המועצה

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטיוטת הדוח:

סעיף 3 - קיים "נוהל להעסקת קבלני חוץ". בתוכנית העבודה 2024 מבוצעת הטמעת הנוהל במיוחד למנהלי האגפים. הנוהל עבר לידי מנהלי האגפים בצרוף מסמך "קרא וחתום". תהליך זה מניב הצלחות ומדווחים כל העבודות ע"י קבלנים.

המלצות

מומלץ לייצר מנגנון אשר יאפשר לממונה הבטיחות ומנהל התפעול לדעת מבעוד מועד על כניסתם של קבלנים לעבודה ובהתאם לקיים בקרות בטיחות לקבלני המועצה.

ממצאים

קיומם של סיורי מנהלים באתרים ותיעוד נאות שלהם, מקדמים שגרה ותרבות בטיחות באתרים ומסייעים למנהלים להציג את פועלם, במקרה של חקירה נגד המועצה ומנהליה.

1. נמצא כי מנהל התפעול של המועצה מוביל ומתכלל את תחום הבטיחות במועצה – נאות.
2. נמצא כי מתקיימים דיונים בתחום הבטיחות והגהות ברמת מנכ"ל וראשת המועצה פעמיים בשנה (פורום מנכ"ל) – נאות.
3. נמסר לצוות הביקורת על ידי מנהל התפעול כי קיים קושי לקיים בקרה בתחום הבטיחות בעבודת הקבלנים באגפים השונים במועצה, זאת מאחר ולא קיים תהליך סדור של דיווח על כניסת קבלן לעבודה. ולכן בחלק מהמקרים לא מתקיימת בקרה של ממונה הבטיחות על עבודות הקבלנים.

4. ממונה הבטיחות

ממצאים

1. למועצה ממונה בטיחות בעל אישור כשירות בתוקף- נאות.
2. נמצא כי הנהלת המועצה מכוונת את הקורסים וההשתלמויות אשר ממונה הבטיחות מחויב אליהם בימי כשירות השתלמויות למול צרכיה בתחום הבטיחות – נאות
3. נמצא כי במועצה הוגדרו נאמני בטיחות – נאות.
4. נמצא כי ממונה הבטיחות מרכז גם את תחום אישורי הבטיחות לפתיחת שנת הלימודים במועצה – נאות.
5. נמצא כי לממונה הבטיחות אשר מבצע סיורי מפגעים באתרי העבודות של המועצה קיימת הכשרה ענפית בתחום הבניה – נאות.
6. נמצא כי לממונה הבטיחות השתלמויות ענפיות בבניה, חשמל, חומרים מסוכנים והינו בעל הכשרה של מדריך עבודה בגובה – נאות.
7. נמצא כי ממונה הבטיחות מוגדר ברישומי מנהל הבטיחות כממונה בטיחות של מועצה אזרית תמר בהיקף משרה של 60 שעות בלבד אך בפועל נמסר כי מבצע משרה מלאה.
8. לא נמצאה במועצה מדיניות המגדירה את היקף ותדירות סיקורי הבטיחות המצופים מממונה הבטיחות, באגפים ובעבודות המבוצעות על ידי קבלנים ועובדי ברשות המקומית. כך שהפיקוח המבוצע על ידי הממונה הינו מקרי ואקראי.
9. לא נמצא תהליך סודר ומוגדר לדיווח על פרויקטי בינוי או פעילות קבלנית אחרת אשר מאפשרת לממונה הבטיחות להשפיע על הבטיחות באתר, טרם תחילת העבודה או תוך כדי העבודה.

המלצות

1. מומלץ לעדכן מול מינהל הבטיחות את היקף השעות של הממונה ולהתאימו להיקף שעות בפועל.
2. מומלץ להגדיר את היקף הביקורת הנדרשים ממונה הבטיחות ובכלל זה בפרויקטי בינוי של הרשות .
3. מומלץ להסדיר ולטייב את ממשקי הפעולה בין מחלקת הנדסה לממונה הבטיחות כך , שממונה הבטיחות יהיה מודע לקיומו וסטטוס ביצועו ל כל פרויקט בנייה ברשות מטעם המועצה.

תגובת המועצה

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטייטת הדוח:

סעיף 8,7 – הרישום במנהל הבטיחות הוא מלפני כ 5 שנים כאשר המועצה העסיקה ממונה בטיחות חיצוני. ממונה הבטיחות עוסק בתחומים נוספים שאינם בהגדרת ממונה בטיחות בעבודה מצורף בזאת הסכם מול ממונה בטיחות חיצוני חברת" סנ-אור " סעיף 4.3 – היקף שעות נרשם 64 שעות זאת על פי הנחיה של משרדה העבודה. (לא נמצאה אישור של משרד העבודה אישור מס שעות).

5. הדרכות בטיחות

ממצאים

1. נמצא כי מנהל הפרויקט מטעם המועצה ומנהלת הפיקוח ההנדסי לא עברו הדרכת בטיחות לא מטעם המועצה ולא מטעם הקבלן כנדרש.
2. נמצא כי קיים נוהל לתחום הדרכות הבטיחות לקבלנים. צוות הביקורת יציין כי הגדרה סדורה בנוהל מטייבת את תהליכי ההכשרה והבקרה של הקבלנים הרבים במועצה – נאות.
3. נמצא בבדיקה מזגמית כי עובד חדש שנקלט במועצה מקבל "תמצית סיכונים" לעבודתו כנדרש בבתקנות – נאות.
4. נמצא כי מעקב/ בקרה אחר ההדרכות עובדי המועצה מבוצע על ידי ממונה הבטיחות בתוכנת הבטיחות כמוגדר בבתקנות - נאות
5. נמצא כי לא קיימת תוכנית סדורה להדרכות בטיחות במועצה.
6. נמצא כי קיים מעקב אחר הדרכות עובדי הקבלן המועסקים על ידי המועצה - נאות
7. נמצא כי מפקחי מחלקת הנדסה עוברים הדרכות בטיחות המתאימות לסביבת עבודתם (אתרי בניה) - נאות

6. בטיחות בהעסקת קבלנים

ממצאים

1. נמצא כי קיים תיעוד להיתרים השונים של הקבלנים כגון: הדרכות, היתרי עבודה ועבודות בחלל מוקף – נאות.
2. במהלך הסיור הקבלנים שנדגמו הינם קבלנים רשומים כנדרש, וכמוגדר בחוזה ההתקשרות מולם – נאות.
3. נמצא כי בחוזה ההתקשרות שנדגם מוגדר כי הקבלן הראשי איננו יכול להעביר את העבודה לקבלן אחר ללא אישור המועצה. הגדרה זו מצמצמת את הסיכוי לכך שקבלנים לא מורשים יבצעו את העבודות באתר – נאות.
4. נמצא כי קיימת דרישה בהסכם ההתקשרות מול הקבלן הראשי שימשיך לשמש כאחראי לתחום הבטיחות גם במקרים בהם המועצה מחליטה להכניס לעבודה קבלני משנה מטעמה. (תמורת תשלום נוסף של 35 אלף ₪ לחודש) - נאות
5. נמסר לצוות הביקורת על ידי ממונה הבטיחות כי המועצה לא הטילה קנסות על קבלנים בנושא הבטיחות בשנים האחרונות, זאת למרות שחוזה ההתקשרות מאפשר זאת.
6. כאמור לא מבוצעת בקרה על בטיחות העבודה באתרים (בהם המועצה הינה היזם) לא ע"י ממונה הבטיחות של הרשות ולא ע"י מערך פיקוח הבניה.
7. נמצא כי בחוזה העבודה אל מול קבלני משנה לא קיימת טבלת קנסות על ליקוי בטיחות.
8. נמצא כי בתהליך המכרז של בחירת הקבלן אין קריטריון של בדיקת רזומה בטיחות.
9. בדגימת חוזה ההתקשרות מול חברת א. תלמי סעיף 21.4 מוגדר כי המועצה לא תעסיק עובדים שאינם ישראלים. בפועל נמסר כי (לאור המצב) כלל העובדים המועסקים הינם מהודו. לא נמצא מסמך מטעם המועצה המאשר את הפער בין החוזה למצב בשטח.
10. בפועל בדגימת האתרים בשטח, ניכר כי לצד הפעילות הרבה יש מקום לשיפור הבטיחות.

המלצות

1. מומלץ כי המועצה תקיים "פיקוח עליון" על תחום הבטיחות באתרים בהם המועצה הינה היזם.
2. מומלץ כי בהתאם למצב הבטיחות בשטח ולפיקוח שיבוצע, יוטלו קנסות.
3. מומלץ להגדיר "מפתח" לסכום קנסות בהתאם לחומרת החריגה ותדירותה.
4. הגם שאין חובה בדיון, מומלץ כי אחד מהקריטריונים בבחירת קבלן יהיה רזומה הבטיחות שלו. דבר שניתן לאמוד אותו גם מול דיווחי צווי הבטיחות באתר מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית.

תגובת המועצה

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטיוטת הדוח:

מתבצעות ביקורות בתחילת הפרויקט כגון: כאשר האתר הבניה דיווח למשרד העבודה ומונה מנהל עבודה, נבדק גידור אתר העבודה כולל שלט אתר. האחריות היא על מנהל העבודה. באתר העבודה "מרכז חרום אזורי" יש ממונה בטיחות חיצוני מטעם הקבלן המבצע ביקורת באופן רציף.

7. דפיברילטור

תגובת המועצה

להלן עיקרי תגובת ממונה הבטיחות לממצאים שפורטו בסעיף זה בטיטת הדוח: סעיף 3, 4, 5 – בהתייחס לנאמר בסעיפים 3,4,5 הוצבו על ידי המועצה מכשירים אלו במספר מוקדים בבניין המועצה ובשטחים ציבוריים כולל בתי ספר. כאשר באזור עין בוקק מכשירים אלו מופעלים על ידי מד"א. מדובר על תוספת שירות לבריאות הציבור אשר אין דרישה חוקית להצבתן. הליקויים שעלו בסעיפים לעיל, טופלו.

המלצות

1. יש לבצע בדיקה שנתית למכשיר הדפיברילטור כנדרש בתקנות.
2. יש למנות אחראי לבדיקה שבועית של מכשיר הדפיברילטור כנדרש בתקנות.
3. יש לוודא ביצוע בדיקה שבועית, למכשירי הדפיברילטור כנדרש בתקנות.

ממצאים

1. נמצא כי במועצה קים מכשירי דפיברילטור הממוקם בבניין הראשי בעמדת המודיעין-נאות.
2. נמצא כי קיים שילוט הכוונה למכשיר הדפיברילטור כנדרש - נאות
3. נמצא כי לא מתבצעת בדיקה שנתית למכשירי הדפיברילטור כנדרש בתקנות.
4. נמצא כי לא מונה אחראי מטעם המועצה למעקב ובקרה, אחר מכשיר הדפיברילטור כנדרש.
5. נמצא כי לא מתבצעת בדיקה שבועית כנדרש בתקנה.